

**ADVIES NR. 2.486**

**Zitting van 13 mei 2026**

Voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers

\*\*\*

3.680

## ADVIES NR. 2.486

### Voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers

Bij brief van 26 maart 2026 heeft de heer F. Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, de Nationale Arbeidsraad om advies gevraagd over een voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers.

De commissie Sociale Zekerheid werd met de bespreking van dat dossier belast.

Op verslag van die commissie heeft de Raad op 13 mei 2026 het volgende unanieme advies uitgebracht.

## ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

### 1 Onderwerp en context van de adviesaanvraag

Bij brief van 26 maart 2026 heeft de heer F. Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, de Nationale Arbeidsraad om advies gevraagd over een voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers.

In de adviesaanvraag verwijst de minister naar het regeerakkoord van 31 januari 2025 waarin, in het kader van de hervorming van de werkloosheid, het volgende wordt bepaald: "De groep met een (geïndiceerde) arbeidsbeperking zal een job aangeboden kunnen krijgen in de sociale economie (maatwerkbedrijven). Dit noodzaakt een groei-pad in de sociale economie op regionaal niveau en wordt financieel gecompenseerd." Vanaf 2026 wordt daarvoor jaarlijks een budget van 50 miljoen euro uitgetrokken.

Ter uitvoering van het regeerakkoord wil het voorontwerp van wet een wettelijke basis creëren om de koning in staat te stellen een bijkomende dotatie toe te kennen aan de Fondsen Sociale Maribel voor de financiering van bijkomende arbeidsplaatsen bestemd voor personen met een arbeidsbeperking, zoals bepaald door de bevoegde gefedereerde entiteiten bij een private of openbare werkgever die volgens de bevoegde gefedereerde entiteit werknemers met een arbeidsbeperking tewerkstelt.

Volgens de toelichting in de brief wil de nieuwe maatregel geen wettelijke basis voor de invoering van een nieuwe structurele vermindering creëren, maar wel een extra dotatie toekennen voor de financiering van de bijkomende arbeidsplaatsen in het kader van de bestaande Sociale Maribel.

De Raad heeft tijdens zijn besprekingen kunnen rekenen op de uitleg en de expertise van de vertegenwoordigers van de beleidscel van de minister van Sociale Zaken en de FOD Sociale Zekerheid. De Raad bedankt hen daarvoor.

## **2 Standpunt van de Raad**

De Raad heeft het voorontwerp van wet en de bijbehorende memorie van toelichting aandachtig besproken.

Hij stelt vast dat artikel 2 van het voorontwerp van wet, in artikel 35 van de wet van 29 juni 1981, een wettelijke basis invoegt die de mogelijkheid invoert om onder bij koninklijk besluit bepaalde voorwaarden een dotatie toe te kennen aan de financiering van bijkomende arbeidsplaatsen bestemd voor personen met een arbeidsbeperking zoals bepaald door de bevoegde gefedereerde entiteiten bij een private of openbare werkgever die volgens de bevoegde gefedereerde entiteit werknemers met een arbeidsbeperking tewerkstelt.

Uit de verstrekte uitleg blijkt dat de federale regering heeft beslist om vanaf 2026 structureel een bedrag van 50 miljoen euro toe te wijzen aan de Fondsen Sociale Maribel, ter ondersteuning van het creëren van bijkomende arbeidsplaatsen binnen de sociale economie bestemd voor personen met een arbeidsbeperking die, als gevolg van de hervorming van de werkloosheidsverzekering en de beperking van de toekenning van deze uitkeringen in de tijd, hun recht op uitkeringen zouden verliezen.

Uit de memorie van toelichting blijkt dat de nieuwe maatregel betrekking heeft op ondernemingen van de sociale economie. Het gaat met name om beschutte werkplaatsen, maatwerkbedrijven, initiatieven van sociale economie, "Initiatives de développement de l'emploi dans le secteur des services de proximité à finalité sociale" (Initiatieven tot ontwikkeling van de werkgelegenheid in de sector van de buurtdiensten met een maatschappelijk doeleinde), gemandateerde sociale inschakelingsondernemingen of ondernemingen voor sociale inschakeling.

De Raad formuleert de volgende opmerkingen:

De Raad onderschrijft ten volle de doelstelling van het voorontwerp van wet, namelijk het creëren van bijkomende banen in de sociale economie ondersteunen.

Hij benadrukt dat afdoende garanties moeten worden gegeven opdat de middelen die in het kader van de nieuwe dotatie aan de Fondsen Sociale Maribel worden toegekend, daadwerkelijk voor de creatie van nieuwe banen voor de beoogde doelgroepen worden aangewend. Zij kunnen dus in geen geval een vervanging zijn voor middelen voor sociale economie vanuit andere overheden.

Hij vindt evenwel dat er bijzondere aandacht moet worden besteed aan de context waarin die maatregelen worden genomen binnen het regelgevend kader van de Sociale Maribel voor kleinere structuren, waar kleine fluctuaties van de tewerkstelling een relatief grote impact kunnen hebben. Het wetgevend kader moet het mee mogelijk maken dat de gecreëerde banen, eens toegekend aan de beoogde doelgroepen, voldoende stabiel kunnen blijven.

De Raad werd er voorts van in kennis gesteld dat de federale regering voorafgaand overleg wil plegen met de Fondsen Sociale Maribel om die maatregel bij koninklijk besluit te concretiseren.

Hij stelt dan ook voor dat de regering, in samenwerking met de beheerders van de Fondsen Maribel, nagaat hoe de effectieve toepasbaarheid van het beginsel van de creatie van bijkomende banen kan worden gewaarborgd, evenals welke pragmatische oplossingen hiervoor kunnen worden uitgewerkt.

In het kader van deze maatregel vraagt de Raad, overeenkomstig het regeerakkoord, dat de regering, op structurele basis en in het kader van de uitvoering van deze maatregel, de nodige middelen vrijmaakt zodat die dotatie integraal wordt gefinancierd binnen het globaal beheer van de sociale zekerheid via een dotatie en neutraal blijft ten aanzien van de financiering van de sociale zekerheid.

Ten slotte is de Raad van oordeel dat hij zich niet over de precieze modaliteiten van het voorontwerp van wet, zoals het nu voorligt, kan uitspreken en bijgevolg vraagt hij geraadpleegd te worden bij de uitwerking van het ontwerp van uitvoeringsbesluit, zodat hij de volledige uitvoering van de maatregel effectief kan opvolgen.

\*\*\*